

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ของเทศบาลตำบลศรีโคตร อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

๑. บทนำ

เทศบาลตำบลศรีโคตร เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐ ให้บริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาล จึงตระหนักถึงความสำคัญต่อเรื่องดังกล่าว และพร้อมส่งเสริมการ ป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ เพื่อไม่ให้เกิดความเสี่ยงและปัญหาขึ้นภายในหน่วยงาน จึงได้ดำเนินการ วิเคราะห์ และประเมินความเสี่ยงในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและการประพฤติ มิชอบภายในหน่วยงาน เพื่อเป็นกรอบในการป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อ การดำเนินงานของหน่วยงาน

๒. หลักการและวัตถุประสงค์

การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ ว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับ ปัญหาที่น้อยกว่าองค์กรอื่นหรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มี การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้

๒.๑ วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้เข้าใจจุดเสี่ยงที่อาจทำให้เกิดการทุจริต
๒. ปรับปรุงกลไกการทำงาน เพื่อยับยั้งการทุจริต และเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่ของ รัฐตรวจสอบได้
๓. เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐมีการบริหารราชการด้วยความโปร่งใสเป็นธรรม
๔. เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้เสีย

๒.๒ นิยามความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk) การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิด การทุจริตและประพฤติมิชอบ หรืออาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ ส่วนรวมของหน่วยงานในอนาคต

๒.๓ กรอบในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๔ กระบวนการ ดังนี้

- Corrective : แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิด สิ่งที่มีประวัติอยู่แล้ว ทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก
- Detective : เผื่อระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบต้องสอดส่องตั้งแต่แรก ตั้งข้อสงสัยบางเรื่องที่น่าสงสัยทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาแสนั้นแก่ผู้บริหาร
- Preventive : ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิดในส่วนพฤติกรรมที่ เคยรับรู้ว่าจะเคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก (Known Factor) ทั้งที่รู้ว่าทำไป มีความเสี่ยงต่อการทุจริต จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่ ไม่เปิดช่องว่างให้การทุจริต เข้ามาได้ซ้ำ
- Forecasting : การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่จะเกิดขึ้นและป้องกันป้องปรามล่วงหน้าในเรื่อง ประเด็นที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าใน อนาคต (Unknown Factor)

๒.๔ ประเภทของความเสี่ยงการทุจริต

ด้านที่ ๑ ความเสี่ยงทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติอนุญาต

ด้านที่ ๒ ความเสี่ยงทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจ และตำแหน่งหน้าที่

ด้านที่ ๓ ความเสี่ยงทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

๓. การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ เทศบาลตำบลศรีโคตร ได้ทำการคัดเลือกกระบวนการงานโครงการจัดทำครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่อพ่วงเพื่อทดแทน ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเพื่อจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต เพื่อสร้างมาตรการในป้องกันและลดโอกาสการทุจริตจากการปฏิบัติงาน (Operational Risk) โดยพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาสที่จะเกิด(Likelihood) พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ ความเสี่ยงและผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่เกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น

๓.๑ เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ กระบวนการจัดทำครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ ต่อพ่วงเพื่อทดแทน ของเทศบาลตำบลศรีโคตร

๑.เกณฑ์โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)

โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)	
๕	เหตุการณ์อาจเกิดขึ้น ตั้งแต่ ๔ ครั้งขึ้นไป ต่อปี
๔	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น ไม่เกิน ๓ ครั้ง ต่อปี
๓	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น ไม่เกิน ๒ ครั้ง ต่อปี
๒	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น ไม่เกิน ๑ ครั้ง ต่อปี
๑	เหตุการณ์ไม่น่ามีโอกาสเกิดขึ้น (ไม่เกิดขึ้นเลย)

๒.ผลกระทบ (Impact)

ผลกระทบ (Impact)	
๕	กระทบต่อความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูงมาก
๔	กระทบต่อความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูง
๓	กระทบต่อความเชื่อมั่นของสังคมระดับปานกลาง
๒	กระทบต่อความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำ
๑	กระทบต่อความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำมาก

๓.ระดับความเสี่ยงการทุจริต

Risk Score					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง (๕ x ๑ = ๕)	สูง (๕ x ๒ = ๑๐)	สูงมาก (๕ x ๓ = ๑๕)	สูงมาก (๕ x ๔ = ๒๐)	สูงมาก (๕ x ๕ = ๒๕)
๔	ต่ำ (๔ x ๑ = ๔)	ปานกลาง (๔ x ๒ = ๘)	สูง (๔ x ๓ = ๑๒)	สูงมาก (๔ x ๔ = ๑๖)	สูงมาก (๔ x ๕ = ๒๐)
๓	ต่ำ (๓ x ๑ = ๓)	ปานกลาง (๓ x ๒ = ๖)	ปานกลาง (๓ x ๓ = ๙)	สูง (๓ x ๔ = ๑๒)	สูงมาก (๓ x ๕ = ๑๕)
๒	ต่ำ (๒ x ๑ = ๒)	ต่ำ (๒ x ๒ = ๔)	ปานกลาง (๒ x ๓ = ๖)	ปานกลาง (๒ x ๔ = ๘)	สูง (๒ x ๕ = ๑๐)
๑	ต่ำ (๑ x ๑ = ๑)	ต่ำ (๑ x ๒ = ๒)	ต่ำ (๑ x ๓ = ๓)	ต่ำ (๑ x ๔ = ๔)	ปานกลาง (๑ x ๕ = ๕)

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

- สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ (น้อยกว่า ๕ คะแนน)
- สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง (๕ - ๙ คะแนน)
- สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง (๑๐ - ๑๔ คะแนน)
- สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก (๑๕ คะแนน ขึ้นไป)

๓.๒ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

เป็นขั้นตอนการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตและการจัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต โดยการระบุรายละเอียดเหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริตว่ามีรูปแบบพฤติการณ์การทุจริตในแต่ละขั้นตอนในการดำเนินงานของกระบวนการงานโครงการจัดทำครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ ต่อพ่วงเพื่อทดแทน โดยการค้นหาความเสี่ยงการทุจริต ค้นหาจากความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูง มีประวัติอยู่แล้ว (Known Factor) และไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด (UnknownFactor) ในขั้นตอนนี้เป็นการตั้งสมมติฐานหรือเป็นการพยากรณ์ล่วงหน้าที่จะอาจเกิดขึ้นในอนาคตเพิ่มเติม (Scenario) เป็นการมองข้อมูลไปข้างหน้า (Forward looking information)

การบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ กระบวนการ
จัดหาครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ ต่อพ่วงเพื่อทดแทน ของเทศบาลตำบลศรีโคตร
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ เทศบาลตำบลศรีโคตร ได้ทำการคัดเลือกกระบวนการ ด้านการใช้จ่าย
งบประมาณ กระบวนการจัดหาครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ ต่อพ่วงเพื่อทดแทน ของเทศบาล
ตำบลศรีโคตร มาทำการ ประเมินความเสี่ยงการทุจริตเพื่อจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต เพื่อ
สร้างมาตรการในป้องกัน และการลดโอกาสการทุจริตจากการปฏิบัติงาน (Operational Risk) โดยพิจารณา
จาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาส ที่จะเกิด (Likelihood) พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ ความเสี่ยงและ
ผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น

ในการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตได้ประเมินมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต
ของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินของหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบัน (Key Controls in place)
มาทำการประเมินว่ามีประสิทธิภาพอยู่ในระดับใด ดี พอใช้ หรืออ่อน เพื่อพิจารณาจัดทำมาตรการ ควบคุม
ความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติม (Further Actions to be Taken)

จากการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวกับประเด็นด้านกระบวนการจัดหาครุภัณฑ์
คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ ต่อพ่วงเพื่อทดแทน เพื่อจะนำขั้นตอนของกระบวนการด้านการใช้จ่ายงบประมาณ ที่
เป็นความเสี่ยงที่อยู่ในระดับตั้งแต่ปานกลางขึ้นไป มาจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตเพื่อป้องกัน
และลดโอกาสการทุจริต

ระดับ	คำอธิบายการประเมินประสิทธิภาพมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตที่หน่วยงานมีในปัจจุบัน
ดี	การควบคุมมีความเข้มแข็งและดำเนินไปได้อย่างเหมาะสมซึ่งช่วยให้เกิดความมั่นใจได้ในระดับที่ สมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
พอใช้	การควบคุมยังขาดประสิทธิภาพถึงแม้ว่าจะไม่ทำให้เกิดผลเสียหายจากความเสี่ยงอย่างมีนัยสำคัญ แต่ก็ควรจะมีการปรับปรุงเพื่อให้มั่นใจว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
อ่อน	การควบคุมไม่ได้มาตรฐานที่ยอมรับได้เนื่องจากมีความหละหลวมและไม่มีประสิทธิผล การควบคุม ไม่ทำให้มั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้

แบบรายงานการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

ชื่อความเสี่ยง	ลำดับ ขั้นตอน	ขั้นตอนการดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยง/ ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (L x I)			ระดับความเสี่ยง
				Likelihood	Impact	Risk Score	
กระบวนการโครงการจัดหารูภัณฑ์คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่อพ่วงเพื่อทดแทน	๑	การกำหนดขอบเขตของงาน (Terms of Reference: TOR)	การกำหนดคุณสมบัติเฉพาะครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่อพ่วง ๑. กำหนดคุณสมบัติอาจเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขายรายใดรายหนึ่งโดยเฉพาะ ๒. การกำหนดเงื่อนไขในข้อเสนอด้านเทคนิคที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ยื่นรายใดรายหนึ่งโดยเฉพาะ	๒	๓	๖	ปานกลาง
	๒	การตรวจพิจารณาเอกสารในการยื่นข้อเสนอของผู้ประกอบการ	คณะกรรมการฯ อาจใช้ดุลยพินิจเอื้อประโยชน์ในการตรวจเอกสารเพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขายรายใดรายหนึ่งโดยเฉพาะ	๑	๔	๔	ต่ำ
	๓	การตรวจรับพัสดุ	๑. คณะกรรมการฯ อาจรับสินบน เพื่อแลกกับการใช้ดุลยพินิจเอื้อประโยชน์ในการตรวจรับครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่อพ่วงบางรายการที่สามารถพิสูจน์ยาก ให้กับผู้ยื่นรายใดรายหนึ่งโดยเฉพาะ ๒. คณะกรรมการฯ อาจรับสินบนของขวัญ ของกำนัล สินน้ำใจหรือผลประโยชน์ในรูปแบบต่าง ๆ ที่สามารถ	๒	๔	๘	ปานกลาง

ชื่อความเสี่ยง	ลำดับ ขั้นตอน	ขั้นตอนการดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยง/ ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (L x I)			ระดับความเสี่ยง
				Likelihood	Impact	Risk Score	
			คำนวณเป็นมูลค่าได้ในการปฏิบัติ หน้าที่จากคู่สัญญา เพื่อแลกกับการได้ คัดเลือกเป็นผู้ถูกจัดซื้อจัดจ้าง				

เหตุการณ์ความเสี่ยง/ ประเด็นความเสี่ยงการ ทุจริต	ระดับ ความเสี่ยง	มาตรการในการบริหารจัดการความ เสี่ยง/ควบคุมความเสี่ยง	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา ดำเนินการ	งบประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ
<p>การกำหนดขอบเขตของงาน (Terms Of Reference : TOR)/</p> <p>๑. กำหนดคุณสมบัติอาจ รับสินบน เพื่อแลกกับการ เอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขาย รายใดรายหนึ่งโดยเฉพาะ</p> <p>๒. การกำหนดเงื่อนไขใน ข้อเสนอด้านเทคนิคที่เป็น ประโยชน์ต่อผู้ยื่นรายใด รายหนึ่งโดยเฉพาะ</p>	ปานกลาง	การศึกษาเปรียบเทียบการจัดซื้อจัดจ้าง จากหน่วยงานอื่นที่มีภารกิจใกล้เคียงกัน	<p>๑. มอบหมายให้ผู้รับผิดชอบศึกษา เปรียบเทียบการจัดซื้อจัดจ้างจาก หน่วยงานอื่นที่มีภารกิจใกล้เคียงกัน</p> <p>๒. มอบหมายให้ผู้รับผิดชอบศึกษา รายละเอียดคุณสมบัติเฉพาะ และ ศึกษา พรบ.การจัดซื้อจัดจ้างและ การบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบ กระทรวงการคลัง ว่าด้วยการจัดซื้อ จัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ เพื่อให้เกิดความเข้าใจ ในการดำเนินการให้ถูกต้องตาม กฎหมาย</p> <p>๓. ตรวจสอบเอกสารในการจัดซื้อ จัดจ้างให้เป็นไปตามข้อกำหนดของ พรบ.การจัดซื้อจัดจ้างและการ บริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยจัดทำรายการเพื่อตรวจสอบ ก่อนนำส่งฝ่ายพัสดุ</p>	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙	ไม่ใช้ งบประมาณ	<p>- งานพัสดุ กองคลัง - สำนักปลัด เทศบาล ตำบลศรีโคตร</p>

เหตุการณ์ความเสี่ยง/ ประเด็นความเสี่ยงการ ทุจริต	ระดับ ความเสี่ยง	มาตรการในการบริหารจัดการความ เสี่ยง/ควบคุมความเสี่ยง	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา ดำเนินการ	งบประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ
<p>การตรวจรับพัสดุ/ ๑. คณะกรรมการฯ อาจ รับสินบน เพื่อแลกกับการ ใช้ดุลยพินิจเอื้อประโยชน์ใน การตรวจรับครุภัณฑ์ คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ ต่อพ่วงบางรายการที่ สามารถพิสูจน์ยาก ให้กับ ผู้ยื่นรายใดรายหนึ่ง โดยเฉพาะ</p> <p>๒. คณะกรรมการฯ อาจ รับสินบน ของขวัญ ของ กำนัน สนิ่น้ำใจหรือ ผลประโยชน์ในรูปแบบต่าง ๆ ที่สามารถคำนวณเป็นมูลค่า ได้ในการปฏิบัติหน้าที่จาก คู่สัญญา เพื่อแลกกับการ ได้คัดเลือกเป็นผู้ถูกจัดซื้อ จัดจ้าง</p>	<p>ปานกลาง</p>	<p>ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ เทศบาล.ศรีโคตร มีมาตรการป้องกัน การทุจริตของเทศบาล.ศรีโคตรโดย กำหนดแบบฟอร์ม เทศบาล.ศรีโคตร ให้มีการรายงานการรับทรัพย์สินหรือ ประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงิน ได้และการรับของขวัญของเจ้าหน้าที่ใน สังกัด เทศบาล.ศรีโคตร และให้มีการ กำกับติดตาม รายงานผลตามรอบ ต่อ เลขาธิการคณะกรรมการเทศบาล.ศรีโคตร</p>	<p>กำหนดมาตรการป้องกันการทุจริต ของเทศบาล.ศรีโคตร</p>	<p>ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙</p>	<p>ไม่ใช้ งบประมาณ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - งานพัสดุ กองคลัง - สำนักปลัด - กองช่าง - คณะกรรมการ ตรวจรับพัสดุ ทุกคนของ เทศบาล ตำบลศรีโคตร

ชื่อ - สกุล นายธนบดี บุตสาท่า (ผู้จัดทำ/ผู้ปฏิบัติ)
ตำแหน่ง เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน

ชื่อ - สกุล นายวีระศักดิ์ จันทร์เพ็ง (หัวหน้าผู้จัดทำ)
ตำแหน่ง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลศรีโคตร

ชื่อ - สกุล นายทินกร พุทธลา (ผู้อนุมัติ)
ตำแหน่ง นายกเทศมนตรีตำบลศรีโคตร